

Dětský domov a Školní jídelna, Solenice 42

P. O. Box 4, 262 33 Solenice

tel., fax: 318 694 322

e-mail : dd-solenice@volny.cz

web: www.dd-solenice.cz

IČ: 61904406

IZO:600 027 961

Čj.: 1514/2015/DDSPB

Minimální preventivní program

Plán pro rok 2016

SOLENICE

Základní údaje o zařízení

Název zařízení:

Dětský domov a Školní jídelna, Solenice 42
IČ: 61904406
DIČ: CZ61904406
Zřizovatel: Středočeský kraj

Kontakty:

adresa: Dětský domov a Školní jídelna, Solenice 42
P. O. Box 4
262 33 Solenice
telefon, fax: 318 694 322
e-mail: dd-solenice@volny.cz
web: www.dd-solenice.cz

Ředitelka - statutární zástupce

Mgr. Olga Vernerová
mobil: 603 562 070
telefon: 318 694 322, linka 21

Charakteristika zařízení

Dětský domov je umístěn v obci Solenice již od roku 1967. Po rekonstrukci z roku 2002 budova splňuje současné nároky kladené na provoz dětských domovů. Děti vyrůstají v 5 samostatných bytech, kde mají vlastní pokoje, obývací pokoj, kuchyň, sociální zařízení, relaxační místnost, keramickou dílnu, pracovny.

Kolem budovy je zahrada, kde se nachází dětské hřiště, bazén a okrasné záhony.

Obec Solenice leží v krásné krajině středního Povltaví, což skýtá dětem klidné a zdravé prostředí k životu a dostatek prostoru ke sportovnímu vyžití a turistickým výletům.

Do dětského domova, jehož činnost vykonává Dětský domov a Školní jídelna, Solenice 42, lze přijmout 40 dětí pouze v souladu se zákonem č.109/2002 Sb. a č.89/2012 Sb., občanský zákoník.

Dětský domov nemá odloučené pracoviště.

Hodnocení minimálního preventivního programu za rok 2015

Stanovené cíle Minimálního preventivního programu pro rok 2015 se nám dařilo naplňovat. V uplynulém období jsme naše snažení opět zaměřili na posilování sebedůvěry, vytváření etických norem chování, empatie, pomoc druhému, spolupráce, tolerance a vytváření postojů ke zdravému životnímu stylu, neboť jsou tyto vlastnosti a postoje důležité pro další rozvoj osobnosti dítěte a pro jeho plnohodnotné zapojení do společnosti po odchodu z institucionální výchovy. Dále jsme se věnovali prevenci užívání návykových látek, vycházíme z dřívější spolupráce s OS Magdaléna. I nadále probíhají projekty zaměřené na práci a bydlení v rámci

finanční gramotnosti. Ve spolupráci s Nadací Albert dětem, zapojujeme děti do samostatného vaření v rámci projektu Zdravý životní styl a v rámci projektu Myšlení a tvořivost neboli do rozličných výtvarných a pracovních činností.

Veškeré činnosti a aktivity zaměřené na předcházení vzniku nežádoucích jevů probíhají v rámci výchovných činností po celý rok a podílejí se na nich všichni pedagogičtí pracovníci našeho zařízení.

V zájmu harmonického rozvoje osobnosti a osvojování si pozitivního sociálního chování a zdravého životního stylu zapojujeme děti do sportovních a kulturních akcí, dále do péče o naše zařízení a zahradu a mimoškolních aktivit jako je kroužek hasičů, fotbal nebo jachting. Navázali jsme spolupráci s organizací Orlíček Přední Chlum, o.p.s.

Uskutečněné aktivity dětí mimo běžný výchovný program v roce 2015

Leden	<ul style="list-style-type: none">- výprava s Mrázkem do Nepomuku- kroužek hasičů- jachting- zimní sporty- muzikoterapie- arteterapie- vaření- fotbal TJ Dolní Hbity a TJ Zduchovice
Únor	<ul style="list-style-type: none">- kroužek hasičů- návštěva multikina- jachting- zimní sporty- muzikoterapie- arteterapie- vaření- dětský karneval- fotbal TJ Dolní Hbity a TJ Zduchovice
Březen	<ul style="list-style-type: none">- návštěva pracovníků OS Šafrán- příprava na soutěž Zlatáci (projekt Nadace Albert dětem)- kroužek hasičů- jachting- vaření- muzikoterapie- arteterapie- fotbal TJ Dolní Hbity a TJ Zduchovice
Duben	<ul style="list-style-type: none">- divadlo Broadway – muzikál Mýdlový princ- navázání spolupráce s hotelem Ibis Old Town Praha- kroužek hasičů- Sázava – krajské kolo Nejlepšího koncertu- jachting- fotbal TJ Dolní Hbity a TJ Zduchovice- vaření- pálení čarodějnic
Květen	<ul style="list-style-type: none">- Slivice rekonstrukce poslední bitvy 2. světové války

- Dětský den v Mirákulu – akce hejtmána Středočeského kraje
- 53. olympiáda DD Středních Čech a Prahy
- Nejmilejší koncert – republikové kolo
- vaření
- kroužek hasičů
- jachting
- Dětský den v obci
- fotbal TJ Dolní Hbity a TJ Zduchovice
- Červen - Den v Aquapalace Čestlice – akce hejtmána Středočeského kraje
- divadlo Semafor Praha
- Větrov svěcení kapličky
- kroužek hasičů
- jachting
- účast na talentové soutěži La Sophia – zpěv
- křtiny sourozence našeho dítěte
- fotbal TJ Dolní Hbity a TJ Zduchovice
- vaření
- účast na talentové soutěži La Sophia - kopaná
- oficiální zahájení spolupráce s řetězcem hotelů Accor
- Sportovní hry DD – mezinárodní kolo
- exkurze do OK Trans
- Červenec - Lánov ozdravný a turistický pobyt
- Kameny - soustředění jachting
- Stachy ozdravný a rekreační pobyt
- LT A7 taneční - Varvažov
- LT A7 sportovní a výtvarný – Varvažov
- LT A7 sportovní – Náměšť
- LT péče o zvířata – Kozinec
- Loužek - letní soustředění hasičů
- Nemojov – skautský tábor
- nečekaná návštěva Veroniky Žilkové v DD
- letní činnost – koupání, výlety do okolí, jízda na kolech
- letní brigády dětí
- pobyty dětí doma
- Srpen - Třeboň rekreační pobyt
- Ovčáry ozdravný a sportovní pobyt
- LT Taksmetu - Trnávka
- LT péče o zvířata - Kozinec
- LT CK sportovní - Růžená
- LT CK fotbalový - Růžená
- letní činnost – koupání, výlety do okolí
- pobyty dětí doma
- letní brigáda
- Září - kroužek hasičů
- jachting
- fotbal TJ Dolní Hbity a TJ Zduchovice
- Beach přehazovaná Praha – DD Cup 2015
- vaření
- finanční gramotnost

Říjen	<ul style="list-style-type: none"> - kroužek hasičů - podzimní prázdniny - jachting - Divadelní festival - Praha - fotbal TJ Dolní Hbity a TJ Zduchovice - muzikoterapie - arteterapie - finanční gramotnost - vaření - Halloweenské opékání špekáčků
Listopad	<ul style="list-style-type: none"> - kroužek hasičů - jachting - fotbal TJ Dolní Hbity a TJ Zduchovice - vaření - finanční gramotnost - Zahájení Adventu v obci
Prosinec	<ul style="list-style-type: none"> - Mikuláš a čerti z Halexu - Čestlice akce hejtmana - Mníšek – čerti s Novatelem - Semafor – Hvězdička betlémská - vystoupení pro Halex - kroužek hasičů - Radost dětem – vánoční odpoledne ve Foru Karlín - jachting - Kaleidoskop – Vánoční příběh - akce sponzorů - vyhlášení výsledků DD CUP divadlo Broadway - Štědrý den, vánoční tradice, oslava konce roku

Smysluplné vyplňování volného času svěřených dětí je naší dlouhodobou prioritou.

Pedagogičtí pracovníci se v uplynulém období dále vzdělávali a rozšiřovali si své vědomosti v oblasti preventivní práce s dětmi a vycházeli ze ŠVP 2013 – 2018 čj.1410/12 a Koncepčního záměru rozvoje zařízení 2014 – 2016 čj. 1188/14 z 29. 12. 2014. Při práci využívali odbornou literaturu, dostupné informace z internetu, metodické materiály a pomůcky.

Zúčastnili se odborných seminářů v rámci DVPP:

- PF UK Praha - DPS - speciální pedagogika - 1 osoba osvědčení
- SSŠP a SS Obrataň - vychovatelství - 2 osoby osvědčení
- SSŠP a SS Obrataň - pedagog volného času - 2 osoby osvědčení
- SSŠP a SS Obrataň – pedagogické minimum – 1 osoba osvědčení
- KÚSK + VISK – Aktivní útočník – 1 osoba osvědčení
- VC Praha – Prevence kriminality mládeže - 2 osoby osvědčení
- ANV – Workshop Sexualita v zařízeních náhradní výchovy 3 osoby osvědčení
- NIDV Praha – Agrese a agresivita dětí a mládeže v DD – 2 osoby osvědčení
- Magdaléna, o.p.s. – Konference Prevence a rizikové chování u dětí školního věku – 1 osoba osvědčení

V průběhu celého roku jsme prováděli namátkové orientační testy na přítomnost návykových látek u vytipovaných mladistvých. U jednoho chlapce byly testy na THC opakovaně pozitivní (přišel k nám již na návykové látky závislý). Tyto případy byly řešeny v souladu s Vnitřním řádem našeho zařízení.

Řešili jsme několik útěků. U krátkodobých šlo o zkratkovité jednání dospívajících dětí, u dlouhodobých šlo o patologický vliv jejich biologických rodin.

Cílem všech těchto aktivit je, aby si děti dokázaly vybrat, jak chtějí prožívat svůj život. Zda v zajetí závislostí nebo svobodně.

Dle aktuálních potřeb probíhala spolupráce s dalšími organizacemi:

- zařízení pro výkon ÚV, ANV, FICE, PPP, DÚ, ZDVOP
- pediatr, pedo-psychiatr, psycholog, etoped, speciální pedagog a další odborníci
- OSPOD, MPSV
- PČR, státní zastupitelství a soudy.

Evaluace MPP pro rok 2015 je součástí Minimálního preventivního programu na rok 2016.

Aktuální stav

V současné době je do dětských domovů umisťováno stále více dětí s výchovnými problémy, zkušenostmi s drogou, záškoláctvím nebo drobnými krádežemi. Děti pocházející z nepodnětného a nevyhovujícího prostředí, nejsou často ochotny přistoupit na změnu životního stylu, své rodinné prostředí brání za každou cenu, vzdělání pro ně není prioritou, jsou zaměřeny spíše materiálně. Proto je hlavním cílem poskytnout jim co nejvíce vhodných aktivit a podnětů k zamezení prohlubování nebo rozšíření dalších sociálně patologických jevů, které vedou k rizikovému chování.

Rizikovým chováním se rozumí takové chování jedince, které vybočuje od standardního chování a vede k porušování eventuálně k nedodržování společenských norem, zákonů a předpisů. V případě výskytu rizikového chování nejsou dodržovány etické hodnoty jednání a chování. Konečným důsledkem může být poškození zdraví jedince.

Minimální preventivní program

Dokument Dětského domova a Školní jídelny, Solenice 42 je zaměřený zejména na výchovu dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj, rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností a posilování pozitivního přístupu ke vzdělávání.

Je určen dětem, mládeži a pedagogickým pracovníkům našeho domova a ve svém důsledku má vést ke zkvalitnění sociálního klimatu s minimálním výskytem sociálně patologických jevů v zařízení i mimo něj.

Cílové skupiny MPP

Děti a mládež :	MŠ (3-6let)	– 4
	ZŠ (6-11let)	– 9
	ZŠ (11-15let)	– 8
	OU, SŠ (15-19let)	– 15

Pedagogičtí pracovníci :	vychovatelé	– 10
	asistenti pedagoga	– 6

Zásady MPP

Primární prevence rizikového chování je zaměřena především na:

- a) Předcházení následujícím rizikovým jevům dětí - užívání návykových látek
- záškoláctví
 - šikana a kyberšikana
 - rasismus a xenofobie
 - vandalismus
 - kriminalita a delikvence
 - závislost na politickém a náboženském extremismu
 - netolismus (virtuální drogy)
 - gamblerství (patologické hráčství)
- b) Rozpoznání a zajištění včasné intervence
- domácí násilí
 - týrání a zneužívání dětí
 - ohrožování mravní výchovy mládeže
 - poruchy příjmu potravy

Základním principem strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve školství je jejich výchova ke zdravému životnímu stylu a k osvojení pozitivního sociálního chování.

Cíl MPP

- Zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům, snížení rizika vlivů, které narušují zdravý osobnostní a sociální vývoj mládeže.
- Vedení ke správným postojům vůči zátěžím a problémům.
- Prohlubovat odpovědnost za vlastní chování, jednání a způsob života v míře přiměřené jejich věku.
- Nácvik sociálních dovedností (sebepoznávání, vzájemné poznávání, uvědomování si vlastních pocitů, schopnost empatie, řešení konfliktů).
- Psychické a fyzické otužování (posilování sebevědomí, překonávání překážek, nácvik odmítacích schopností).
- Vedení k vytváření správného, respektive kvalitního hodnotového žebříčku (dokázat rozlišit dobré a špatné).
- Přípravovat děti a mládež z dětského domova k samostatnosti pro život po odchodu z ústavní výchovy.
- Prohlubovat a rozšiřovat vědomosti pedagogických pracovníků v oblasti rizikového chování Mládeže.
- Pokračovat ve zkvalitňování výchovného působení především na skupinu dospívajících.

Realizace MPP

- Cíle a úkoly MPP jsou realizovány v průběhu celého roku v rámci výchovně-vzdělávací činnosti.

- Zařazování informací a diskusí ohledně rizikového chování do všech výchovných činností v průběhu celého roku.
- Organizace volnočasových aktivit v rámci prevence rizikového chování – sportovní a kulturní činnosti, ozdravné pobyty, lyžařské výcviky, poznávací exkurze, společenské akce, účast v zájmových kroužcích.
- Zapojování dětí do programů a projektů týkajících se prevence sociálně patologických jevů či podpory zdravého (fyzického a psychického) vývoje dětí
 - o.s. Klub přátel dětských domovů
 - Orlíček Přední chlum o.p.s.
 - Nadace Albert dětem
 - SPC Příbram
 - Hotely Accor
 - Yourchance, o.p.s. Praha
- Důsledné prosazování některých represivních opatření (zejména zákaz kouření, konzumace alkoholických nápojů a užívání a přechovávání návykových a psychotropních látek v prostorách dětského domova), a to v souladu s platnou legislativou. V souvislosti s tím kontrola dodržování zákona včetně plnění oznamovací povinnosti.

Úkoly MPP

Děti 3-6 let

- Podněcovat a utvářet optimistický a aktivní citový postoj dítěte k životu, lidem.
- Pěstovat vyrovnaný a zdravý sebecit dítěte.
- Vést k osvojování pravidel společenského chování a jejich uplatňování ve styku s dospělými a dětmi.
- Utvářet hygienické návyky, vést děti ochraně zdraví.
- Utvářet návyky správného držení těla a správné chůze, zdokonalovat nervovou svalovou koordinaci, odstraňovat zlozvyky.
- Učit děti dodržovat zásady správné životosprávy a denního režimu.
- Pěstovat správnou řeč s jasnou výslovností, odstraňovat vady řeči.
- Vést k pořádku, čistotě a sebeobsluze.
- Učit děti hodnotit chování vlastní i ostatních.
- Umět vyjádřit vlastní názor.
- Vést děti k pravidelné pohybové aktivitě především na čerstvém vzduchu.

ZŠ 6-11 let

- Seznamovat děti se základními pracovními postupy při přípravě na vyučování, se zásadami hygieny duševní práce.
- Rozvíjet a obohacovat slovní zásobu, zdokonalovat řečový projev.
- Rozvíjet a upevňovat vědomosti, dovednosti a návyky získané ve škole, sebevzdělávání.
- Odstraňovat mezery ve vědomostech, dovednostech a návycích dětí.
- Motivovat a rozvíjet zájmy dětí.
- Rozvíjet citlivost k mravním hodnotám, schopnost citem rozpoznávat dobro a zlo, spravedlnost a nespravedlnost, lež a pravdu.
- Usměrnovat činitele vyvolávající nežádoucí citové stavy – zlomyslnost, lstivost, agresivita.
- Vést k ovládnutí a kultivaci citových projevů, potlačovat záporné city jako je strach, závist.
- Učit děti překonávat překážky a obtíže.
- Vést k vytrvalosti, rozhodnosti a sebeovládání.
- Učit děti chápat své postavení ve společnosti, osvojovat si společenské role.
- Učit se podřizovat zájmům většiny, ale i umění prosadit svůj názor.

- Pěstovat základní pohybové dovednosti a schopnosti.
- Seznamovat děti se škodlivostí návykových látek – tabák, alkohol, drogy a jejich odmítnutí.
- Učit děti co je šikana, jak se jí bránit, kam se obrátit.

ZŠ 11-15 let

- Rozvíjet a upevňovat vědomosti, dovednosti a návyky získané ve škole, sebevzdělávání.
- Vést k osvojování návyků systematické duševní práce při přípravě na vyučování.
- Důsledné poučování o pohlavních otázkách, o problémech partnerství, plánovaném rodičovství, způsobech antikoncepce, pohlavních nemocech.
- Učit děti sledovat vytčený cíl a započatý úkol.
- Vést k samostatnému a iniciativnímu přístupu k plnění úkolů a řešení situací.
- Učit rozlišovat pravé přátelství od povrchních vztahů.
- Vést děti k odpovědnosti za své chování a respektování pravidel společenského soužití.
- Učit děti chápat význam právních norem.
- Utvářet charakterové vlastnosti jako je čestnost, pravdomluvnost, poctivost, statečnost, optimismus, spravedlnost, zásadovost, kritičnost, vytrvalost, samostatnost, aktivnost.
- Vést děti k úctě ke státním symbolům.
- Vést děti ke sledování tisku, rozhlasu a televize, rozvíjet jejich zájem o události doma i v zahraničí.
- Pěstovat vědomí o rovnosti národů, ras a etnik.
- Vliv užívání škodlivých látek na lidský organismus.
- Prohlubovat vědomosti v oblasti trestní odpovědnosti – šikana, držení a distribuce návykových látek, pohlavní zneužívání.

OU, SŠ 15-19 let

- Poznávat osobnostní zvláštnosti, charakteristické rysy, předpoklady, možnosti a omezení každého jedince.
- Uvědomovat si sebe sama i jiné lidi.
- Uvědomovat si vztah k sobě samému a ostatním.
- Pochopit význam sebepoznání, znalost vlastních silných a slabých stránek.
- Posilovat sebedůvěru, rozvoj osobnosti.
- Stanovit si žebříček hodnot, vlastností, zájmů.
- Učit se komunikaci.
- Učit se základům etikety.
- Učit se chování v zaměstnání, techniku administrativy, telefonování.
- Učit se plánovat své životní kroky.
- Učit se orientovat v dostupných informacích.
- Učit se nést zodpovědnost za vlastní rozhodnutí.
- Nácvik praktických dovedností – hledat zaměstnání např. prostřednictvím internetu, umět vyplnit tiskopisy, psát životopis, znalost základních pracovních předpisů např. pracovní smlouva, platový výměr, náplň práce, nájemní smlouva, sestavování domácího rozpočtu, účty.
- Učit se spravovat své finance (čím a jak platit, řešit příjmy a výdaje, proč a jak spořit, exekuce, pojištění).
- Tlumení návyku kouření – vhodnější trávení volného času mimo zařízení.
- Následky závislosti – fyzické, psychické, rozpad vztahu, vyčlenění ze společnosti, protiprávní jednání – vězení.
- Ochrana před nechtěným početím, vhodná volba partnera.
- Sexuální život po 15. roce věku, trestní odpovědnost.

Pedagogičtí pracovníci

- Soustavně prohlubovat a rozšiřovat vědomosti v oblasti rizikového chování.
- Překonávat výchovné obtíže, vhodně motivovat činnosti dětí.
- Udržovat vysokou úroveň vyjadřovacích schopností, pracovní morálky, odbornosti.
- Aktivně se podílet na chodu našeho zařízení.
- Účastnit se odborných seminářů v rámci DVPP dle aktuální nabídky.
- Pečovat o vzhled vlastní osoby, estetiku pracoviště.
- Svým chováním a jednáním vhodně působit na svěřené děti, být jim přirozenou autoritou i přítelem.

Aktivity pro děti mimo běžný výchovný program plánované pro rok 2016

- Zima :** Výlet do Nepomuku s Mrázkem
Jachting, hasiči, kopaná
Zimní sporty
Muzikoterapie, arteterapie
Finanční gramotnost
Karneval
Bruslení
Vaření v bytech
Projekt Myšlení a tvořivost nebolí
FK Dolní Hbity
Příprava na nejmilejší koncert
- Jaro :** Nejmilejší koncert
Kulturní akce
Jachting, hasiči, kopaná
Bazárky
Muzikoterapie, arteterapie
Projekt Myšlení a tvořivost nebolí
54. Olympiáda DD Středních Čech a Prahy
Memoriál L. Hanušové DD Dolní Počernice
Nejmilejší koncert – celorepublikové kolo
Finanční gramotnost
- Léto :** Jachting, hasiči, kopaná
Projekt Myšlení a tvořivost nebolí
Rozsvícení (setkání se sponzory)
Pobyty na letních táborech s různým zaměřením dle věku a schopností dětí
Ozdravné pobyty dětí
Letní sporty
- Podzim :** Jachting, hasiči, kopaná
Vaření v bytech
Muzikoterapie, arteterapie
Setkání bývalých dětí DD
Finanční gramotnost
Projekt Myšlení a tvořivost nebolí
Akce sponzorů
Sportovní akce
Mikulášská nadílka
Vystoupení pro Halex

Personální zajištění

Vychovatelé	– soustavně
Vychovatel - metodik prevence	– soustavně
Psycholog	- dle potřeby
Sociální pracovnice	– dle potřeby
Asistenti pedagoga	– soustavně

Spolupráce s rodiči a dalšími organizacemi

- Spolupráce s rodiči probíhá osobním kontaktem při jejich návštěvách v zařízení – dle návštěvního řádu, který je součástí Vnitřního řádu DD, telefonicky, návštěvami v rodinách, písemně. Jsou s nimi projednávána opatření zásadního významu. V případě, že se zákonní zástupci zdržují na neznámém místě, jsou děti zastupovány buď opatrovníkem, poručníkem (ředitelka DD či sociální pracovnice) nebo jednorázově rozhodne místně příslušný soud. Pokud nastane nenadálá situace (např. zdravotní problém), jsou rodiče informováni bezprostředně po vyřešení problému.
- Spolupráce s lékařkou v Oblastní nemocnici v Příbrami (děti do 14 let) a s praktickou lékařkou v Solenicích (děti od 14 let).
- V zařízení pracuje psycholog na snížený úvazek
- Spolupráce s pedagogickými pracovníky jednotlivých škol, které děti navštěvují.
- Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje, odbornými lékaři v regionu a v Praze (pediatr, psychiatr, neurolog, foniatr, logoped).
- Spolupráce s ostatními zařízeními pro výkon ÚV.
- Spolupráce s OSPOD, soudy, Policií ČR, úřady práce, státním zástupcem.
- Spolupráce s MŠMT, MPSV, MVS, ANV.
- V rámci integrace dětí do společnosti pokračujeme v udržování pravidelných kontaktů s osobnostmi našeho kulturního a společenského života, občanskými sdruženími, okresní hospodářskou komorou, dětskými organizacemi, firmami, podnikateli, neziskovými organizacemi.

Metodické a další materiály a pomůcky

- knihy
- časopisy
- odborná literatura
- výchovné programy na VHS, DVD a PC

Postup při výskytu zneužívání návykových látek

Pojem **návykové látky** zahrnuje veškeré látky, které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování nebo rozpoznávací schopnosti.

Doporučené postupy

- Vytvořit podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách zařízení v době pobytu dětí, včetně všech akcí i volnočasových aktivit.
- Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví dětí před škodlivými účinky návykových látek v prostorách zařízení v době pobytu dětí, včetně veškerých akcí.
- Vnitřním řádem jasně vymezit zákaz užívání návykových látek v zařízení a jejich nošení do

zařízení.

- Poskytovat dětem nezbytné informace nutné k zajištění jejich ochrany před tímto jevem.
- Poskytovat dětem věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji.
- Působit na děti v oblasti primární prevence užívání návykových látek.
- Do veškerých poučení o bezpečnosti o ochraně zdraví zakotvit informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících s aktivitami zařízení.
- Poskytovat dětem, které mají s užíváním návykových látek problémy informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace.
- Při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo jejich distribucí je třeba spolupracovat s dalšími zainteresovanými institucemi (Policie ČR, OSPOD, školská poradenská zařízení apod.).
- V případech, které stanoví zákon, plnit ohlašovací povinnost směrem k orgánům činným v trestním řízení a OSPOD.

Užívání návykových látek osobami mladšími 18 let je považováno za nebezpečné chování. Navádění k užívání návykových látek nebo podpora takového chování u osob mladších 18 let je zakázáno a takové jednání je přestupkem nebo trestným činem. Užívání návykových látek v prostorách zařízení, na všech akcích i při zájmových činnostech, není přípustné. Všichni zaměstnanci zařízení mají oznamovací povinnost k ředitelce zařízení v případě, kdy děti omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

Tabákové výrobky

Ve vnitřních i vnějších prostorách školského zařízení je zakázáno kouřit.

Konzumace tabákových výrobků v zařízení

- 1) V případě, kdy je dítě přistiženo při konzumaci tabákových výrobků v prostorách zařízení nebo v rámci akcí zařízení pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Tabákový výrobek je třeba odebrat a zajistit, aby nemohlo v konzumaci pokračovat.
- 3) Pedagogický pracovník o události sepiše stručný záznam s vyjádřením dítěte, který založí metodik prevence do své agendy.
- 4) V případě porušení zákazu kouření informuje pedagog ředitelku zařízení.
- 5) Z konzumace tabákových výrobků v zařízení je třeba vyvodit sankce stanovené Vnitřním řádem.

Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

Konzumace alkoholu v zařízení

- 1) V případě, kdy je dítě přistiženo při konzumaci alkoholu v prostorách zařízení nebo v rámci akcí zařízení pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Alkohol je třeba odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- 3) O události ihned informuje ředitelku zařízení.
- 4) Podle závažnosti momentálního stavu dítěte, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- 5) V případě, kdy je dítě pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí zařízení nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

- 6) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, pedagogický pracovník o události sepíše stručný záznam s vyjádřením dítěte, který založí metodik prevence do své agendy.
- 7) Z konzumace alkoholu v zařízení je třeba vyvodit sankce stanovené Vnitřním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění k užívání alkoholických nápojů.
- 8) V případě podezření na intoxikaci může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška). Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem jak uvedeno v bodě 3,4,5,6.
- 9) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu dítěte pod vlivem alkoholu do zařízení.

Nález alkoholu v zařízení

- 1) V případě, kdy pracovníci zařízení naleznou alkohol v prostorách zařízení, postupují takto:
 - Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
 - O nález ihned uvědomí ředitelku zařízení.
 - Nalezenou tekutinu uloží u ředitelky zařízení nebo do trezoru pro případ usvědčujícího důkazu.
 - Zpracují stručný záznam o události.
- 2) V případě, kdy pracovníci zařízení zadrží alkohol u některého dítěte, postupují takto:
 - Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 - O záznamu ihned uvědomí ředitelku zařízení.
 - O nález sepíše stručný záznam, s vyjádřením dítěte, u kterého byl alkohol nalezen. Zápisu a rozhovoru je přítomna ředitelka zařízení nebo jí pověřený pedagogický pracovník. Zápis založí metodik prevence do své agendy.

Omamné a psychotropní látky (OPL)

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření, propagace a navádění k užívání OPL, a to bez ohledu na věk a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo.

Konzumace OPL v zařízení

- 1) V případě, kdy je dítě přistiženo při konzumaci OPL v prostorách zařízení nebo v rámci akcí zařízením pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Návykovou látku je třeba odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- 3) O události ihned informuje ředitelku zařízení.
- 4) Podle závažnosti momentálního stavu dítěte, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- 5) V případě, kdy je dítě pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí zařízení nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- 6) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, pedagogický pracovník o události sepíše stručný záznam s vyjádřením dítěte, který založí metodik prevence do své agendy.
- 7) Z konzumace OPL je třeba vyvodit sankce stanovené Vnitřním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením Vnitřního řádu.
- 8) Navádění jiných k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.
- 9) V případě podezření na intoxikaci může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost OPL (zkouška z moče). Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem, jako je uvedeno v bodě 3,4,5,6.

- 10) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu dítěte pod vlivem OPL do zařízení.

Nález OPL v zařízení

- 1) V případě, kdy pracovníci zařízení naleznou v prostorách zařízení látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:
 - Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 - O nález ihned uvědomí ředitelku zařízení.
 - Za přítomnosti dalšího pracovníka zařízení vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nález. Obálku přelepí, přelep opatří svým podpisem a uschovají ji do trezoru.
 - O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky
- 2) V případě, kdy pracovníci zařízení zadrží u některého dítěte látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:
 - Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 - O nález ihned uvědomí ředitelku zařízení.
 - O nález sepiší stručný záznam s vyjádřením dítěte, u kterého byla látka nalezena, datum, místo, čas nález a jméno dítěte. Zápisu a rozhovoru je přítomna ředitelka zařízení nebo jí pověřený pedagogický pracovník. Zápis založí metodik prevence do své agendy.
 - O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
 - V případě, že je látka nalezena u dítěte, které se jí intoxikovalo, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.
- 3) V případě, kdy pracovníci zařízení mají podezření, že některé z dětí má nějakou OPL u sebe, postupují takto:
 - Vyrozumí ředitelku zařízení.
 - Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
 - Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup.
 - Dítě izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. V žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Prevence a řešení šikany

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat dítě, případně skupinu dětí. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci nebo skupině dětí, které se neumí nebo nemohou bránit. Projevuje se i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví obětí. Pocit bezpečí každého jedince a jeho začlenění do kolektivu je základní podmínkou vytváření produktivního prostředí a dobrého sociálního klimatu kolektivu.

Odpovědnost zařízení

V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, jsou školská zařízení povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu dětí v průběhu všech aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového

chování. Z tohoto důvodu musí pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předcházet, jeho projevy neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc.

Prevence šikanování

Základem prevence šikanování a násilí je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi dětmi a mezi dětmi a pedagogy. Školská zařízení při efektivní realizaci prevence šikanování usilují o vytváření bezpečného prostředí, a za tímto účelem

- podporují solidaritu a toleranci
- podporují vědomí sounáležitosti
- posilují a vytváří podmínky pro zapojení všech dětí do aktivit skupin a zařízení
- uplatňují spolupráci mezi dětmi a rozvíjí jejich vzájemný respekt
- rozvíjí jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.

Pedagogičtí pracovníci vedou důsledně a systematicky děti k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektující identitu a individualitu dítěte. Pomáhají rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka.

Řešení šikanování

Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování.

1) Pro vyšetření počáteční šikany lze doporučit strategii v těchto pěti krocích:

- rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi
- nalezení vhodných svědků
- individuální případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů)
- zajištění ochrany obětí
- rozhovory s agresory případně konfrontace mezi nimi.

2) Pokročilá šikana s neobvyklou formou – výbuch skupinového násilí vůči oběti vyžaduje následující postup

- překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti
- domluva pedagogů na spolupráci a postupu vyšetřování
- zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
- pokračující pomoc a podpora oběti
- nahlášení Policii ČR
- vlastní vyšetřování.

Výchovná opatření

Dále pracovat s agresorem (jeho náhled na své chování, motivy). V případě potřeby mu zprostředkovat péči PPP, SVP nebo jiných odborníků.

Pro potrestání agresorů užít výchovná opatření dle Vnitřního řádu.

Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, zařízení oznámí tuto skutečnost Policii ČR.

Legislativa

- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (Č. j.: 22294/2013-1)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (Č. j.: 21291/2010-28)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při

vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané
(Č. j.: 25 884/2003-24)

- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
(Č. j.: 14 423/99-22)
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů
- Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2013-2018

Závěr

Tento minimální program vychází z Koncepčního záměru rozvoje zařízení, Vnitřního řádu DD a je součástí Ročního plánu práce DD.

vypracovala:

Petra Sentenská – vychovatel-preventista

Mgr. Olga Vernerová
ředitelka dětského domova

Solenice 2015-12-20

SOLENICE